

บทบาทของคอมพิวเตอร์

กับการส่งเสริม

“การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชา บุญศิริรัตน์

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ คงไม่สามารถปฏิเสธความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งบนโลกมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างก่อให้เกิดการพัฒนา บางสิ่งบางอย่างก่อให้เกิดความสูญเสีย บางสิ่งบางอย่างมีมิติในด้านการพัฒนาแต่ก็เกิดความสูญเสียไปพร้อมๆกัน การเปลี่ยนแปลงที่แสดงอารยธรรมสถาปัตยกรรม ของมนุษย์ชาติอย่างหนึ่งคือศิลปกรรมที่เปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดการพัฒนาที่มีความแปรปรวนบางเกี่ยวกับความสูญเสียหรือสูญหาย เพราะ

ภาพที่ 1 ตราสัญลักษณ์มรดกโลก

ที่มา http://upload.wikimedia.org/wikipedia/th/d/da/World_Heritage_logo.png, 2553

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต้องไม่หลงลืมการอนุรักษ์ไว้คงอยู่เพื่อแสดงความรุ่งเรืองในอดีตของความเป็นชาติที่มีอารยธรรมมีความงดงามควรค่ากับการอนุรักษ์ โดยเฉพาะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก (World Heritage Site) ขององค์การยูเนสโก นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา ด้วยชื่อ “นครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยาและเมืองบริวาร” เนื่องจาก “เป็นสิ่งที่ยืนยันถึงหลักฐานของวัฒนธรรมหรืออารยธรรมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันหรือว่าที่สาบสูญไปแล้ว” นับได้ว่ามรดกทางวัฒนธรรมที่มีส่วนของศิลปกรรมอันทรงคุณค่า

ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติส่งเสริมให้เกิดเอกลักษณ์และอัตลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นที่ผู้อยู่อาศัยให้ให้เป็นสมบัติของมนุษยชาติสืบไป

คอมพิวเตอร์อุปกรณ์ที่พัฒนาไปตามกระแสโลกาภิวัตน์เฉกเช่นเดียวกับการพัฒนาในด้านอื่นๆ อุปกรณ์ที่เกิดจากเทคโนโลยีนี้ช่วยให้มนุษย์มีความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น ท่ามกลางความรีบเร่ง อุปกรณ์ดังกล่าวเมื่อหมดอายุการใช้งาน หรือล้าสมัย ทำให้ต้องปลดระวาง ส่งผลให้เกิดขยะมากมายที่มีผลกระทบต่อเนืองไปยังสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ หลังจากที่มิหนว่รงานต่างๆ จำนวนมากออกมารณรงค์เพื่อช่วยให้โลกมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น กระแสการรณรงค์ได้ปลุกให้ผู้ผลิตคอมพิวเตอร์มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 2 ชะยะคอมพิวเตอร์ (ประมาณปี พ.ศ. 2544)

เพิ่มขึ้น จึงเกิดกระแสร่วมของการอนุรักษ์ ด้วยการร่วมกันผลิตคอมพิวเตอร์สีเขียว ท่ามกลางกระแสคอมพิวเตอร์สีเขียวเพื่อ โลกของเรา และการพยายามให้ความรู้ในการใช้งานรวมไปถึงการบำรุงรักษาให้สามารถใช้งานได้อย่างคงทนตามอายุหรือสภาพ ที่ควรจะเป็นไม่เสื่อมสภาพไปด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพราะความรู้ที่คลาดเคลื่อนจากความ เป็นจริงถึงแม้ว่าคอมพิวเตอร์จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก็ไม่ได้เกิดมลภาวะที่เป็นพิษ นับตั้งแต่ขบวนการในการผลิต การใช้งาน และเมื่อถูกปลดระวางมีสภาพเป็นขยะอิเล็กทรอนิกส์จำนวนมาก แต่คอมพิวเตอร์สามารถนำมาส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมได้เป็นอย่างดี

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ที่ยูเนสโกขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก จวบจนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2553 เป็นเวลาเกือบ 20 ปีเต็มที่ “นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและเมืองปรีวาร” ยังคงยืนยันหลักฐานความเจริญรุ่งเรืองของอดีตกาลในฐานะราชธานีเก่าแห่งอารยธรรมที่มีศิลปกรรม ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันวิจิตรงดงามตระการตาเฉพาะที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์จะหาประเทศใดในโลกเสมอเหมือน จึงมีผู้คนแวะเวียนเข้ามาเยี่ยมชมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างมากมาย บางคนทวนกลับมาครั้งแล้วครั้งเล่าเฝ้าคิดถึงสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเพียงบางส่วนหรือร่องรอยจำลองความรุ่งเรืองในอดีตที่ยังหลงเหลือกลิ่นอายในฐานะราชธานีเก่า พร้อมกับกับหลักฐานที่ปรากฏผ่านตัวหนังสือและนำมาประมวลภาพถึงศิลปกรรมที่เต็มรูปแบบของกรุงเก่าสมัยอดีตกาล

การนำคอมพิวเตอร์มาส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการผสมผสานด้วยความสอดคล้องของอดีตและปัจจุบันเพื่อคงไว้ต่อไปในอนาคตนั้นมีทั้งส่วนที่ทำได้ง่ายและยากควบคู่กันไปง่ายคือการใช้ประโยชน์เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

และศิลปกรรมที่ต้องการเผยแพร่สามารถเข้าถึงบุคคลทุกชนชั้น ต่างฐานะและอาชีพ กลุ่มที่ได้รับทราบข้อมูลจึงมีจำนวนมาก ส่วนความยากคือจะเผยแพร่อย่างไรให้เกิดการอนุรักษ์และเป็นการอนุรักษ์อย่างต่อเนื่องไม่ใช่เป็นเพียงกระแสแล้วหลงลืมจนกระทั่งเกิดความสูญเสียทางสิ่งแวดล้อมและสังคม กระทบจนกระทั่งศิลปกรรมที่ทรงคุณค่าถูกทำลายหรือเสื่อมสภาพไปอย่างน่าเสียดายและอาจสูญเสียความเป็นมรดกโลกจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือความรู้น่าไม่ถึงการณ์ อันจะสร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติและส่งผลโดยตรงให้กับชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในความเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน

ปัจจุบันมีเว็บไซต์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศจำนวนมากเสนอ ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากหลากหลายหน่วยงานและรูปแบบ ทั้งที่มีความรับผิดชอบโดยตรง โดยอ้อม และเป็นไปด้วยความชอบส่วนตัว ผู้สนใจสามารถค้นหารายละเอียดเบื้องต้นโดยผ่านกูเกิลได้ที่เว็บไซต์ [www.http://www.google.co.th](http://www.google.co.th) โดยระบุคำหลักที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะต่างๆเช่น อยุธยา หรือ ท่องเที่ยว หรือ ศิลปกรรม หรือภาษาอังกฤษเช่น Ayutthayaworld heritage เป็นต้น หลังจากสั่งให้ค้นหาจะผลการค้นหาเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับตามคำหลักที่ระบุ ดังภาพที่ 3 ซึ่งเป็นการแสดงรายละเอียดเบื้องต้นจากคำหลักที่ระบุเพื่อการค้นหาโดยแสดงเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

ก.

ข.

ภาพที่ 3 เว็บไซต์กูเกิล

ก. ระบุคำหลัก อยุธยา

ข. ผลการค้นหา

ที่มา <http://www.google.co.th>, 2553

ผู้สนใจสามารถคลิกไปยังเว็บไซต์ที่ต้องการได้ โดยอ่านจากรายละเอียดเบื้องต้น ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์แต่ละเว็บไซต์ ในที่นี้จะแสดงเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อเป็นตัวอย่างข้อมูลภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอยุธยา

ภาพที่ 4 เว็บไซต์ท่องเที่ยว

ที่มา <http://www.oceansmile.com/K/Ayuttaya/Ayuttaya1.htm>, 2553

ภาพที่ 4 เว็บไซต์ท่องเที่ยวที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในภาพที่นำมาเป็นตัวอย่างเป็นข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดอยุธยา โดยแสดงในแบบข้อมูลทั่วไป และข้อมูลเฉพาะในแนวกว้าง เป็นการเสนอข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการท่องเที่ยว

ภาพที่ 5 ข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ที่มา <http://www.th.wikipedia.org>, 2553

ภาพที่ 5 ข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์พระนครหรืออยุธยา เป็นข้อมูลเสนอผ่านสารานุกรมเสรีวิกิพีเดีย (<http://www.th.wikipedia.org>) ที่มีข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์และความเป็นมาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก และรายการเชื่อมโยงไปยังมรดกโลกอื่นๆ

ภาพที่ 6 ภาพสินค้าโบราณสถานอยุธยา ที่มา <http://www.oknation.net/blog/artroomkk/2010/02/27/entry-1,2553>

ภาพที่ 7 เป็นการนำเสนอในลักษณะบล็อกของสมาชิก มีผู้ให้บริการคือ โอเคเนชั่น บล็อก สมาชิกในบล็อกที่นำมาเป็นตัวอย่าง มีการนำเสนอ มุมมองโบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านสินค้า และเปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็น ตามความต้องการแต่ต้องไม่ผิดพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ในแต่ละบล็อกจะมีสมาชิกเป็นจำนวนมากเสนอเรื่องราวที่สนใจ ข้อมูลในลักษณะดังกล่าวจะทำให้เกิดเครือข่ายและความมีส่วนร่วมของผู้เข้าไปเยี่ยมชม โดยจำนวนของผู้เข้าใช้จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นการทำกิจกรรมแบบออนไลน์แบบสร้างสรรค์ ที่สื่อให้เห็นถึงความสามารถเฉพาะตนที่สามารถนำมาสืบสานศิลปกรรมโดยผ่านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

ส่วนเว็บไซต์ต่างประเทศที่มีการ

นำเสนอค่อนข้างหลากหลายในที่นี่จะเสนอเพียงเว็บไซต์มรดกโลกเกี่ยวข้องกับอยุธยาจำนวน 2 เว็บไซต์ แสดงดังภาพที่ 8 ก และภาพที่ 8 ข

ก.

ข.

ภาพที่ 7 เว็บไซต์มรดกโลก

ที่มา ก. <http://www.worldheritagesite.org/sites/ayutthaya.html>, 2010

ข. <http://whc.unesco.org/en/list/576>, 2010

ในทัศนะของผู้เขียนเห็นว่าคอมพิวเตอร์มีบทบาทกับการส่งเสริม “การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เนื่องจากเป็นสื่อที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจอย่างมีส่วนร่วมได้หลากหลายรูปแบบ มีกลุ่มเป้าหมายหลากหลาย สามารถทำได้อย่างต่อเนื่อง แต่เหนือสิ่งอื่นใดการมีส่วนร่วมของบุคคลในท้องถิ่นที่ดั่งรักษ์และห่วงแหนและร่วมใจกันอนุรักษ์สิ่งที่มีธรรมชาติให้มากับแม่น้ำทั้ง 3 สาย แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสักและแม่น้ำลพบุรี โอบล้อมพื้นที่ใต้เป็นเกาะเมืองก่อให้เกิดวิถีชีวิตรอบเกาะเมืองจนกลายเป็นมนต์แห่งนครประวัติศาสตร์ที่ชาวต่างชาติในสมัยก่อนเสียดวงขนานนามว่า “เวนิสตะวันออก” และสิ่งที่บรรพบุรุษได้ให้มรดกทางศิลปกรรมซึ่งถือว่าเป็นศิลปกรรมชั้นครูหนึ่งเดียวในโลกที่ชาวกรุงเก่าต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เพื่อเป็นมรดกให้กับลูกหลานสืบไป

เอกสารอ้างอิง

เกาะเมืองอยุธยา. (2553). [ออนไลน์]. หาได้จาก [Http:http://love.prohosting.com/~golftour_a_b_c.html](http://love.prohosting.com/~golftour_a_b_c.html)

ศิลปวัฒนธรรม. (2553). [ออนไลน์]. หาได้จาก [Http:http://www.oknation.net/blog/artroomkk/2010/02/27/entry-1](http://www.oknation.net/blog/artroomkk/2010/02/27/entry-1)

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา. (2553). [ออนไลน์]. หาได้จาก [Http:http://www.th.wikipedia.org](http://www.th.wikipedia.org)

ไอเชียนสไมล์. (2553). [ออนไลน์]. หาได้จาก [Http:http://www.oceansmile.com/K/Ayuttaya/Ayuttaya1.htm](http://www.oceansmile.com/K/Ayuttaya/Ayuttaya1.htm)

World heritage site. (2010). [ออนไลน์]. หาได้จาก [Http:http://www.worldheritagesite.org/sites/ayuttaya.html](http://www.worldheritagesite.org/sites/ayuttaya.html)

World Heritage. (2010). [ออนไลน์]. หาได้จาก [Http:http://whc.unesco.org/en/list/576](http://whc.unesco.org/en/list/576)

